

Вараський ліцей №5 Вараської міської територіальної громади

**Інструкція №33
з безпеки життєдіяльності. Порядок дій під час повітряної тривоги і
радіаційної небезпеки “Повітряна тривога”**

Вараш – 2022

Вараський ліцей №5 Вараської міської територіальної громади

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора
Вараського ліцею №5
Вараської міської
територіальної громади
від 12.08.2022р.№34-а/г

Інструкція №33 з безпеки життєдіяльності
Порядок дій під час повітряної тривоги і радіаційної небезпеки
“Повітряна тривога”

ІНСТРУКЦІЯ ЩОДО ДІЙ, КОЛИ ЧУТНО СИГНАЛ ПОВІТРЯНОЇ ТРИВОГИ

Найпростіші укриття — це цокольні та підвальні приміщення будинків, підземні паркінги та підземні переходи. У них можна сховатися під час нетривалих обстрілів.

Найбезпечніші з них ті, які мають декілька виходів (один з них за межами будівлі). Зазвичай такі приміщення використовують як магазини, спортзали, склади тощо. Власники мають знати про призначення на період надзвичайної ситуації й бути готовими дати доступ людям. Радимо заздалегідь домовитися про зв'язок із господарями та взяти номери телефонів. Сховище — це герметична споруда для тривалого перебування людей у випадку надзвичайної ситуації. Щоб знайти такі приміщення, шукайте позначки «Укриття» чи «Об'єкт цивільного захисту». Також там має бути номер телефону людини, яка в разі небезпеки відчинить двері сховища чи укриття. Якщо його немає, зверніться до представництва місцевої влади по інформацію. Щоб підготуватися, радимо: уточнити телефоном або на офіційному веб-сайті місцевого органу влади адреси найближчих укриттів; виписати 2-3 адреси найближчих до вас укриттів на випадок, якщо перше укриття, у яке ви прийдете, буде заповнене; заздалегідь вивчити й пройти маршрут до цих споруд; особисто перевірити стан їхньої готовності й повідомити місцевій владі, якщо укриттю потрібен ремонт. Сигнал «Увага всім» — це протяжне звучання сирен або уривчасті гудки. Сигнал подається гудками заводів і підприємств через гучномовці та гудками транспортних засобів (зокрема, з автомобілів ДСНС, обладнаних гучномовцями).

Увімкніть телевізор або радіо: офіційне повідомлення передається протягом 5 хвилин після сигнал.

З повідомлення можна буде дізнатися місце й час виникнення надзвичайної ситуації, її масштаб, імовірну тривалість та порядок дій для безпеки. Прослухали повідомлення — виконуйте інструкції.

Залишайте телевізор чи радіо увімкненими — цими каналами можуть надходити наступні повідомлення.

За можливості передайте повідомлення сусідам. Перед тим, як іти в укриття, перекрийте вдома газ, електрику та воду, зачиніть вікна й вентиляційні отвори. Якщо ви не можете самотійно вийти з приміщення, повідомте про це сусідів.

В укриття не можна брати: легкозаймисті речовини; речовини з сильним запахом; громіздкі речі.

У споруді забороняється курити, шуміти, запалювати без дозволу свічки. Необхідно дотримуватися дисципліни та якнайменше рухатися. Перебуваючи в укритті, слідкуйте за

оголошеннями по радіо, не покидайте укриття до повідомлення про те, що виходити безпечно.

Що означають сигнали тривоги? Повідомлення про тривогу – це три довгих гудки. Коли ви їх чуєте – маєте зібратися, відімкнути газ та електрику, перейти у безпечне місце чи укриття. Опісля трьох гудків, що повідомили про тривогу, настає ТИША. Жодного сигналу чи звуку протягом повітряної тривоги НЕМА. Тобто відсутність гудків не означає, що небезпека минула. Наступний звуковий сигнал, який подадуть, означатиме відбій тривоги. До цього моменту, покидати укриття ЗАБОРОНЕНО. Якщо ж відстежувати тривогу через телебачення чи радіо, то сигнал тривоги триватиме весь час. А його вимкнення означає відбій.

Порядок дій під час повітряної тривоги: - вимкніть світло; - перекрийте газ; - візьміть із собою харчові продукти, медикаменти, питну воду, документи; - за можливості допоможіть дійти до укриття своїм сусідам, дітям та особам похилого віку. Якщо поряд немає споруд для укриття – НЕ ВИХОДЬТЕ НА ВУЛИЦЮ. Шукайте безпечні місця у власних підвалах, заглиблених чи напівзаглиблених приміщеннях, ванних кімнатах або ставайте у дверних отворах. Не підходьте до вікон. Також не можна фотографувати чи знімати. Опинившись в укритті, за можливості ввімкніть Fm радіо на частоті 101,6, 101,9 або 107,2 МГц та виконуйте подальші вказівки обласної військової адміністрації.

Як підготувати транспортний засіб? Якщо маєте авто, заздалегідь перевірте: його технічну справність чи заповнений бак паливом термін придатності страхового полісу наявність додаткового пального в каністрах Якими продуктами запастися для дому та тривожної валізи. Подбайте про поживні харчі тривалого зберігання. За потреби, їх можна взяти з собою в укриття. Бажано, щоб ці продукти не потребували багато води для приготування. Також подумайте, які продукти споживаєте ви та ваша родина. Зробіть триденний продуктовий запас для дому. Навіть за умов відсутності електрики тримайте їжу в холодильнику: він ще кілька годин після відключення зберігатиме холод. Намагайтеся якомога менше відчиняти дверцята. Спершу з'їжте продукти, які швидко псуються. Якщо на вулиці низька температура, їжу можна тримати надворі. Продукти для тривожної валізи: сублимовані продукти (каші, супи, локшина) консерви м'ясні, рибні, овочеві хлібці та печиво горішки шоколад сухофрукти.

Як підготувати запас води? Розрахуйте запас для використання вдома відповідно до кількості членів вашої родини. Одній дорослій людині потрібно на добу: ☹ 3 літри питної води (включно з рідиною, яку споживаємо з їжею) ☹ 10-12 літрів для гігієни та для приготування їжі. Упевніться, що у вас є запас води для себе та родини щонайменше на 72 години. Якщо ви не впевнені в якості питної води, радимо мати вдома засоби для додаткового очищення — фільтр-глекчик для механічного очищення води чи таблетки для швидкого знезараження води.

Як підготувати власну оселю до надзвичайної ситуації? Перевірте, чи є у вас: запас продуктів тривалого зберігання, питна та технічна вода, аптечка, готівкові гроші, ліхтарики, запасні батарейки чи акумулятори до них, свічки, газовий пальник із запасними балонами для приготування їжі, вогнегасник, теплі ковдри, спальні мішки, термобілизна (у випадку холодної пори року), тривожна валіза на випадок евакуації або переходу в укриття. Якщо ви живете в приватному будинку, обладнайте найпростіше укриття у власному підвалі. Запропонуйте сусідам старшого віку чи людям, які не можуть самостійно пересуватися, допомогу в підготовці оселі, тривожної валізи, за потреби проведіть в укриття.

АПТЕЧКА: ЩО ВАЖЛИВО ВЗЯТИ З СОБОЮ У СХОВИЩЕ? В умовах воєнного стану – важливо мати перевірене зручне сховище, де треба перебувати в оголошений період.

Окрім теплих речей та продуктів необхідно взяти з собою аптечку для побутових потреб. Складіть її в спеціальну сумку або косметичку. А саме пластирі різних розмірів; активоване вугілля від інтоксикації; препарат для зниження жару; препарат для знеболення; протиалергічний препарат; ліки від діареї; ліки від шлункової інфекції; краплі на випадок інфекційно-запальних захворювань очей; ліки, що ви приймаєте (дозування щонайменше на тиждень) з описом способу застосування та дози; запас масок; термометр. Якщо ви маєте хронічні захворювання та приймаєте систематичне лікування, не забувайте взяти ліки з собою.

Що покласти в тривожну валізу? Тривожною валізою називають міцний великий зручний рюкзак чи сумку. Складіть необхідний мінімум одягу, предметів гігієни, ліків, інструментів та харчів. Тривожна валіза потрібна для швидкої евакуації, щоб ви не витрачали час на збір речей. У валізу покладіть: паспорт і копії всіх необхідних документів, в поліетиленовій упаковці гроші (банківські картки та готівку; розподіліть банкноти по різних місцях) паперову версію COVID-сертифікату; ключі від помешкання та машини карту місцевості, а також інформацію про спосіб зв'язку й обумовлене місце зустрічі вашої родини, зарядні пристрої для мобільних телефонів та павербанки, (портативні зарядні пристрої) невеликий радіоприймач ліхтарик, сірники, запальничку, свічки, запасний кнопковий телефон, комплект рацій компас, годинник (бажано водонепроникний механічний), запасні батарейки, багатофункціональний інструмент (мультитул) що має лезо ножа, шило, викрутку, ножиці тощо. Сигнальні засоби: свисток, пакети для сміття, рулон широкого скотчу, блокнот, ручку, олівець або маркер, таблетки для очищення води, нитки, голки, шнур синтетичний товщиною 4-5 мм, близько 20 м довжиною, аптечку, теплий одяг, спідню білизну та шкарпетки надійне взуття, бажано вологостійке намет, каремат, спальник (якщо дозволяє місце) гігієнічні засоби посуд (казанок, флягу, ложку, кружку) два літри питної води на одну людину (така кількість має покрити вашу мінімальну потребу на дві доби, і при цьому не зробить вашу тривожну валізу надто важкою) продукти харчування на два дні відсканований архів фотографій та документів. Покладіть у верхню чи бокову кишеню позначку з вашим іменем та контактами на випадок, якщо ви втратите рюкзак. За можливості, візьміть із собою фотографії рідних чи тих, з ким ви будете постійно поряд — це допоможе вам їх відшукати, якщо група розділиться. Після того, як спакуєте речі, спробуйте підняти рюкзак і пройти з ним. Якщо він заважкий, обов'язково оптимізуйте його вміст: важливо донести його до укриття без проблем. У рюкзак та кишеню одягу дитини покладіть позначки з її ім'ям, роком народження, домашньою адресою, запланованим місцем призначення та інформацією про батьків — імена та контакти. Поясніть дитині, коли і як користуватися цією запискою.

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО Є ЗАГРОЗА ОБВАЛУ БУДИНКУ? Якщо ви почули сильний вибух і перебуваєте у будівлі або відчули, що будівля втрачає стійкість, деформується: Тікайте. Якомога швидше залиште будівлю. Якщо є можливість, захопіть гроші й документи. Використовуйте сходи. Не заходьте у ліфт. Повідомте інших людей, що перебувають у будівлі, про загрозу обвалу. Не створюйте тисняву у дверях під час евакуації. На вулиці відійдіть на безпечну відстань від будівлі. Зупиняйте тих, хто збирається стрибнути з балконів і вікон. Якщо можливості залишити будівлю немає: Займіть найбільш вигідну позицію: це може бути отвори дверей, кути (якщо в куті стоїть стіл, можна сховатися під ним), місце під балками, каркасами. Тримайтесь подалі від вікон, не виходьте на балкон. За можливості перекрийте воду, газ, знеструмте приміщення.

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО ТРАПИВСЯ ЗАВАЛ У ЗРУЙНОВАНОМУ БУДИНКУ ?
Покличте на допомогу, якщо хтось відгукнувся, повідомте, де ви знаходитесь і що з

вами сталося. Спокійно чекайте, поки розберуть завал; якщо вас ніхто не чує, спробуйте вивільнити руки і ноги; відтак роздивіться, якими предметами вас завалило; якщо вони не надто важкі, обережно почніть розбирати завал. Намагайтеся не зачепити те, на чому все тримається; якщо не бачите, чим вас завалило, або предмети, які на вас впали, дуже важкі, терпляче кличте на допомогу кілька годин; якщо ніхто не чує, почніть дужче розбирати завал; звільнившись, огляньте себе. Якщо необхідно, надайте собі першу допомогу: зупиніть кровотечу, зафіксуйте зламану кінцівку; якщо не маєте змоги вибратися з будинку, намагайтеся сповістити про себе (якщо є можливість, скористуйтеся телефоном мобільного зв'язку, стукайте по трубах і батареях опалення, голосно кличте на допомогу); очікуючи допомоги, намагайтеся уникнути переохолодження: при можливості постеліть щось на підлогу, ляжте на бік, підклавши під себе руку, коліна підтягніть до грудей. Телефони рятувальних та аварійних служб: 112 — єдиний номер виклику всіх служб екстреної допомоги (диспетчер викличе бригаду потрібної служби) 101 — пожежна служба, 102 — поліція, 103 — швидка медична допомога, 104 — аварійна служба газової мережі.

Алгоритм дій вчителя та відповідальної особи під час проведення навчальних занять

Підготовчі заходи:

Учасники освітнього процесу мають заздалегідь бути ознайомлені з місцем розташування споруд фонду захисних споруд, а також правилами поведінки під час евакуації та укриття в захисних спорудах.

Якщо за однією захисною спорудою закріплено більше одного закладу, то розподіл учасників освітнього процесу за наявними спорудами фонду захисних споруд відбувається з урахуванням їх місткості та розташування на місцевості.

Учасники освітнього процесу заздалегідь повинні вміти виконувати заходи з Плану реагування на надзвичайні ситуації або Інструкції навчального закладу, які передбачені на випадок отримання сигналу.

Ліцей заздалегідь повинен розмістити всі покажчики напрямку руху для швидкого та безпечного проведення евакуаційних заходів учасників освітнього процесу.

Під час евакуації та укриття в захисній споруді учасників освітнього процесу має супроводжувати відповідальна особа з числа працівників ліцею.

Заздалегідь встановлюються відповідальні особи, які після евакуації перевіряють заклад на наявність присутніх учнів за межами захисної споруди.

Порядок дій при отриманні сигналу:

Відповідальна особа у разі надходження сигналу вмикає наявну систему оповіщення навчального закладу.

Вчитель має миттєво сповістити учнів (словесно) про загрозу або виникнення надзвичайної ситуації та припинити навчальне заняття.

Відповідальна особа разом із вчителями має скоординувати хід евакуації учнів від класу до захисної споруди (укриття).

Класи, в яких викладають вчителі, мають бути організовані для негайного пересування двома колонами в приміщенні класу та швидкого залишення кабінету. За можливості учні самоорганізуються для залишення кабінету та руху до захисної споруди. При обмеженому просторі для пересування учні залишають приміщення групами.

Відповідальні особи за евакуацію повинні знаходитись у заздалегідь визначених місцях та допомогти в організації та регулюванні швидкого руху до захисної споруди. До вчителів, які супроводжують молодші класи, приставити помічників.

Медичний працівник повинен знаходитись у відведеному для нього місці для швидкого надання медичної допомоги.

Відповідальні особи за евакуацію повинні знаходитися біля виходу із захисної споруди для здійснення контролю за порядком укриття учасників освітнього процесу та швидкого реагування у разі, якщо виявиться, що хтось відсутній.

Учні або цілі класи, які знаходяться на подвір'ї закладу, під час сигналу тривоги повинні рухатися під наглядом вчителя або самостійно до захисної споруди.

У середині захисної споруди відповідальні особи повинні забезпечити, щоб учні швидко та обережно зайняли свої місця. Після того як усі учні займуть свої місця відповідальний за клас повинен перевірити наявність усіх учнів.

Під час перебування в захисній споруді вчителі та відповідальні особи повинні провести заходи, щоб заспокоїти дітей та всіх, хто знаходиться в ній.

Алгоритм дій для вчителів у разі проведення занять і увімкнення сигналів тривоги, що розроблений на основі рекомендацій ДСНС України.

У закладах освіти мають бути створені відповідні умови та проведені попередні заходи з підготовки всіх учасників освітнього процесу, а саме:

1. Ознайомлення з місцем розташування укриттів фонду захисних споруд цивільного захисту, правилами поведінки під час переміщення до укриття та перебування в ньому.
2. Пояснення дій, що передбачені Планом реагування на надзвичайні ситуації або Інструкції закладу.
3. Обговорення необхідних речей, які учасники освітнього процесу повинні взяти із собою в укриття.
4. Розподіл учасників освітнього процесу в укриттях із урахуванням місткості та розташування.
5. Встановлення покажчиків напрямку руху до укриттів для швидкого та безпечного переміщення.

Почувши сигнал оповіщення необхідно організувати переміщення учасників освітнього процесу у супроводі з вчителем або відповідальною особою, яка після завершення небезпеки та оголошення відміни сигналу організує повернення учасників освітнього процесу до запланованих заходів, а також перевірятиме наявність учнів в укритті та у приміщеннях закладу освіти після завершення небезпеки.

У випадку сигналу небезпеки:

Відповідальна особа вмикає наявну систему оповіщення закладу.

Вчитель сповіщає учнів про загрозу, а батьків – про переміщення дітей до укриття.

Необхідно організувати пересування двома колонами в приміщенні класу та швидко залишити кабінет.

Для супроводу початкових класів можуть бути залучені помічники.

Для швидкого надання медичної допомоги має бути залучений медичний працівник.

Відповідальні особи після оголошення сигналу оповіщення мусять перевірити всі приміщення закладу на відсутність у них учасників освітнього процесу та працівників закладу, по завершенню перевірки прямувати до найближчого укриття.

Учні, які знаходяться на подвір'ї закладу, під час сигналу оповіщення повинні самостійно рухатися до найближчого укриття фонду захисних споруд.

У середині захисної споруди відповідальні особи повинні допомогти учасникам освітнього процесу швидко та спокійно зайняти місця.

Під час перебування в захисній споруді вчителі та відповідальні особи здійснюють необхідну підтримку, заходи для комфортного та спокійного перебування в укритті.

Після завершення небезпеки та оголошення про відбій тривоги, вчителі та відповідальні особи слідкують за тим, щоб вихід усіх учасників освітнього процесу з укриттів здійснювався колонами або групами.

Під час переміщення до укриттів необхідно врахувати наявність інклюзивних груп і класів. У випадку присутності дітей з ООП – попередньо проводити з ними навчання та бесіди, передбачити швидке та спокійне переміщення до укриття, спеціальне місце та заходи, що будуть здійснюватися в укриттях для максимального залучення до них дітей з ООП.

ЩО РОБИТИ У РАЗІ РАДІАЦІЙНОЇ АВАРІЇ?

В умовах війни важливо розуміти алгоритм дій у разі різних надзвичайних ситуацій. Одна з таких — радіаційна аварія. Власне, підвищений радіаційний фон у зоні ЧАЕС пов'язують з великою кількістю переміщення російської військової техніки та підняттям радіоактивного пилу.

Радіаційна аварія — це порушення правил безпечної експлуатації ядерно-енергетичної установки, обладнання або пристрою, при якому відбувся вихід радіоактивних продуктів або іонізуючого випромінювання за межі їх безпечної експлуатації, що призводить до опромінення населення та забруднення навколишнього середовища. Основними вражаючими факторами таких аварій є радіаційний вплив та радіоактивне забруднення. Аварії можуть супроводжуватися вибухами та пожежами.

Через радіаційний вплив у людини можуть бути порушені життєві функції різних органів (органи кровотворення, нервової системи, шлунково-кишкового тракту тощо) та може розвиватися променева хвороба під впливом іонізуючих випромінювань.

Найперше правило — слухайте вказівки влади, ДСНС та інших установ, які координуватимуть на місцях.

То ж як діяти при оповіщенні про радіаційну небезпеку?

Якщо трапиться радіаційна надзвичайна ситуація, вам необхідно залишатися в приміщенні або негайно зайти до нього, якщо ви перебуваєте на вулиці. Це найбезпечніша дія, яку ви можете зробити.

Зайдіть в укриття, підвал або в середину будівлі. Радіоактивний матеріал осідає на зовнішній стороні будівель, тому найкраще триматися якомога далі від стін і даху будівлі.

Заберіть всередину домашніх тварин.

Закрийте та заблокуйте всі вікна та двері в приміщенні, не підходьте до них без нагальної потреби.

Зробіть кількадеенний запас води у герметичних ємностях. Продукти загорніть у плівки і покладіть у холодильник або шафу.

Підготуйте маску, респіратор або ватно-марлеву пов'язку для захисту органів дихання.

Слідкуйте за повідомленнями від рятувальників ДСНС, поліції, місцевої влади.

Як діяти, якщо вам необхідно вийти з укриття?

Виходьте лише у разі нагальної потреби. Користуйтеся респіратором, одягніть плащ та гумові чоботи й рукавички.

Не роздягайтеся на вулиці, не сідайте на землю, не купайтеся у відкритих водоймах, не збирайте гриби або лісові ягоди.

Після повернення додому зніміть верхній шар одягу. Так ви позбудетеся до 90% радіоактивного матеріалу. Робіть це обережно, аби не розтрусити радіоактивний пил. Помістіть одяг у пластиковий пакет або герметичний контейнер і тримайте його подалі від людей і домашніх тварини.

Помийтесь. Якщо така можливість є, прийміть душ з милом, голову помийте шампунем. Не використовуйте кондиціонери для волосся, оскільки вони можуть закріпити радіоактивний матеріал на вашому волоссі. Не тріть і не подрячайте шкіру, аби радіоактивний матеріал не потрапив у відкриті рани.

Якщо можливості прийняти душ немає, вимийте з милом під проточною водою руки, обличчя та відкриті частини вашого тіла. Якщо доступу до води немає, скористайтеся вологими серветками, вологою тканиною. Зверніть особливу увагу на ваші руки й обличчя протріть повіки, вії, вуха.

Одягніть чистий одяг.

Як безпечно харчуватися та пити воду?

Вживайте воду лише з перевірених джерел. Допоки рятувальники чи влада не повідомляють про безпеку водопровідної води, доти лише вода в пляшках залишатиметься не забрудненою. Упаковка захищає рідину всередині від радіоактивних речовин.

Кип'ятіння водопровідної води не позбавляє від радіоактивних речовин. Тож майте запас води у пляшках чи інших герметичних контейнерах. Напої у холодильнику теж безпечні для вживання.

Вода в інших ємностях у вашому домі, таких як унітаз або водонагрівач, не буде містити радіоактивних речовин. Водопровідну або колодязну воду для можна використовувати для миття себе та упаковок їжі і води.

Навіть якщо водопровідна вода забруднена, ви все одно можете використовувати її для знезараження. Будь-який радіоактивний матеріал, який потрапляє в поверхневі або підземні води, буде розбавлятися водою до дуже низького рівня і буде безпечним для миття шкіри, волосся та одягу.

Безпечною є їжа з герметичних контейнерів (консерви, банки, пляшки, коробки тощо). Також безпечною є їжа, яка зберігалася у холодильнику або морозильній камері.

Перед відкриттям протріть харчові контейнери вологою тканиною або чистим рушником. Перед використанням протріть кухонне приладдя вологою тканиною або чистим рушником. Використану тканину чи рушник покладіть у поліетиленовий пакет або герметичний контейнер і залиште у недоступному місці, подалі від людей і тварин.

Що робити у випадку раптового виникнення радіаційної небезпеки?

- * негайно укрийтеся в будинку;
- * не панікуйте, слухайте повідомлення органів влади з питань надзвичайних ситуацій;
- * уменшіть проникнення радіації у квартиру чи будинок: щільно закрийте вікна та двері, щілини заклейте;
- * проведіть йодну профілактику.
- * уточніть час та місце початку евакуації. Попередьте сусідів, допоможіть дітям, інвалідам та людям похилого віку, вони підлягають евакуації в першу чергу;
- * завчасно підготуйтеся до можливої евакуації: зберіть у герметичну валізу документи, цінності, ліки, запас консервованих продуктів і питної води на 2-3 доби, найпростіші засоби санітарної обробки та інші необхідні вам речі;
- * перед виходом з будинку вимкніть джерела електро-, водо- і газопостачання, візьміть підготовлені речі, одягніть протигаз, респіратор або ватно-марлеву пов'язку, верхній одяг, гумові чоботи;
- * з прибуттям на нове місце перебування, проведіть дезактивацію засобів захисту, одягу, взуття та санітарну обробку шкіри на спеціально обладнаному пункті або ж самостійно;
- * зніміть верхній одяг, ставши спиною проти вітру, витрясіть його і повісьте на перекладину, віником або щіткою зметіть з нього радіоактивний пил та вимийте водою; * обробіть відкриті

ділянки шкіри водою або розчином типу ППП-8, який буде виданий кожному. Для обробки шкіри можна використовувати марлю чи просто рушники;

*дізнайтеся у місцевих органів державної влади адреси організацій, які відповідають за надання допомоги потерпілому населенню.

Важливі поради

Використовуйте для харчування лише продукти, що зберігалися у зачинених приміщеннях і не зазнали радіоактивного забруднення;

Не вживайте овочі, які росли на забрудненому ґрунті;

Не пийте молоко від корів, які пасуться на забруднених пасовищах.

Не пийте воду із відкритих джерел та із мереж водопостачання після офіційного оголошення радіаційної небезпеки, колодязі накрийте.

Уникайте тривалого перебування на забрудненій території.

У приміщеннях щодня робіть вологе прибирання, бажано з використанням миючих засобів.

У разі перебування на відкритій, забрудненій радіоактивними речовинами місцевості, обов'язково використовуйте засоби захисту: для захисту органів дихання – протигаз, респіратор, ватно-марлеву чи протипилову пов'язку, зволожену марлеву пов'язку, хустинку; для захисту шкіри – спеціальний захисний одяг типу ОЗК, плащ з капюшоном, накидка, комбінезон, гумове взуття і рукавиці.

Йодна профілактика – ефективний спосіб захисту від радіоактивного опромінення. Вона має на меті запобігання накопиченню радіоактивних ізотопів Йоду в організмі та щитовидній залозі. Профілактика проводиться шляхом прийому внутрішньо стабільних доз йоду у вигляді пігулок йодистого калію, а в разі його відсутності – водно-спиртового розчину йоду.

Добові дози прийому **йодистого калію** становлять:

- для дорослих і дітей, старших 5 років, по одній пігулці (0,125 г),
- для дітей від 2-х до 5-ти років – по 1/2 дози дорослих;
- для дітей до 2-х років – по 1/4 дози дорослих.

Йодистий калій вживати після їжі разом з молоком, чаєм, соком або водою 1 раз на день протягом 7 діб.

Розчин йоду(5% настоянка) приймати після їжі 3 рази на день протягом 7 діб: дітям до двох років – по 1-2 краплі 5% настоянки на 100 мл молока (консервованого) або годувальної суміші; дітям від двох років та дорослим – по 3-5 крапель на стакан молока або води. Наносити на поверхню кінцівок рук настоянку йоду у вигляді сітки 1 раз на день протягом 7 діб; Найбільший ефект йодна профілактика дає, якщо її проведення починається до початку радіоактивного забруднення.

Після того, як почалося випадіння радіоактивних опадів, проводиться постійне уточнення оцінки фактичного (такого, що реально формується) радіаційного стану, який може змінюватися зі зміною напрямку вітру, і відповідно уточнюються зони проведення тих чи інших заходів захисту.

Евакуація населення проводиться з тих районів, де його перебування може призвести до опромінення, вищого за допустимі межі. Населення оповіщають про час та порядок евакуації. В умовах радіоактивного забруднення місцевості евакуаційні пункти не призначаються, транспорт подається безпосередньо до входів у захисні споруди і будинки, де переховуються люди, а посадка людей відбувається у найкоротший термін. Під час руху проводиться дозиметричний контроль.

Евакуація із забрудненої зони відбувається у два етапи.

На першому етапі населення транспортом зони доставляється до межі зони забруднення.

На другому (після спецобробки) – пересідає на незабруднений радіоактивними речовинами транспорт і доставляється до місця розміщення. Транспорт зони продовжує перевезення в межах зони до того часу, поки щільність його радіоактивного забруднення не перевищить допустимих рівнів, після чого автомашини відправляють на майданчик збору забрудненої техніки («могильник»).

На кордоні зони радіоактивного забруднення організується проміжний пункт евакуації, на якому провадиться реєстрація, дозиметричний контроль та санітарна обробка людей, яких евакуюють. Одяг та взуття дезактивуються. Після санітарної обробки і дезактивації речей проводиться повторний дозиметричний контроль і евакуйовані відправляються до районів призначення на “чистому” транспорті. За наявності початкової події аварії може проводитися загальна випереджаюча евакуація.

При укритті населення в захисних спорудах враховується велика проникаюча здатність радіоактивних газів і аерозолів радіоактивної хмари, що зменшує ефективність роботи фільтрів споруд. Тому на момент наближення радіоактивної хмари сховища переводяться на режим повної ізоляції, а протирадіаційні укриття (ПРУ) герметизуються, для чого закриваються заслінки приточних і витяжних коробів. Крім того, у ПРУ та герметизованих житлових і виробничих приміщеннях люди, які в них укриваються, одягають засоби захисту органів дихання. Такий режим продовжується до завершення осідання радіоактивного пилу та аерозолів (при одиночному викиді – 2...3 години). У разі продовження викидів, режим зберігається до зміни метеорологічного стану. Вентиляція захисних споруд може проводитися шляхом короткочасного відкриття заслінок вентиляційних коробів у ПРУ. На час вентиляції всі, хто знаходиться в захисних спорудах, одягають засоби захисту органів дихання, а в ПРУ – ще й засоби захисту від радіоактивного пилу.

Розробив
Інженер з охорони праці

Погоджено
Директор

Погоджено
Керівник СПОП

Іванна ОГРЕБЧУК

Руслан ПАШКО

Зінаїда КОВАЛЬЧУК

З текстом інструкції ознайомлений(а). Один примірник отримав(ла):

13.09.22

[Signature]

[Signature]

З текстом інструкції ознайомлений(а). Один примірник отримав(ла):
